

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000057

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-02-2024

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН України від 24.04.2024 №582

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Володимир Пилипович

2. Volodymyr P. Pylypenko

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 12.00.11

Назва наукової спеціальності: Міжнародне право

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 09-03-2024

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.136.01

Повне найменування юридичної особи: Міжнародний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 26249278

Місцезнаходження: вул. Фонтанська дорога, буд. 33, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.87.12

Тема дисертації:

1. Военні злочини за Римським статутом Міжнародного кримінального суду: питання теорії та практики
2. War crimes under the Rome Statute of the International Criminal Court: the issues of theory and practice

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене теоретичним та практичним аспектам реалізації норм щодо воєнних злочинів за Римським статутом Міжнародного кримінального суду. У роботі простежується формування кримінально-правових норм про відповідальність за воєнні злочини в міжнародному кримінальному праві. Окреслюється періодизація формування норм міжнародного кримінального права, що складається з п'яти етапів, найновіший з яких розпочався з початком роботи Міжнародного кримінального суду, та характеризуються все більш широким визнанням державами необхідності імплементації норм міжнародного кримінального права до їхніх національних законодавств. Наголошується, що міжнародне кримінальне право сформувалося під впливом міжнародного гуманітарного права, і наразі обидві ці сфери (міжнародне гуманітарне та міжнародне кримінальне право) поширюються на всі збройні конфлікти міжнародного та неміжнародного характеру. Наголошується, що в основі сучасної концепції воєнних злочинів лежить понятійний апарат міжнародного гуманітарного права. Водночас підкреслюється, що ці дві області не є тотожними, і концепція міжнародних злочинів має своє коріння не тільки в міжнародному

гуманітарному праві, але й в національних правових системах, звідки були запозичені основні категорії, в яких описується злочинна поведінка. Підкреслюється, що концепція міжнародних злочинів, зокрема воєнних злочинів, не походить напряду з міжнародного гуманітарного права, і що ці сфери розвивалося паралельно. Розглянуто особливості індивідуальної кримінальної відповідальності за воєнні злочини за міжнародним правом. Доводиться, що такі злочини є багатооб'єктними, оскільки виражаються в порушеннях встановлених міжнародним гуманітарним правом правил ведення бойових дій, що можуть бути закріплені як в міжнародному праві так і в національному законодавстві держав. Подібні злочини становлять собою зазіхання на міжнародний правопорядок, бути частиною політики держави чи збройної групи, носити масштабний та системний характер. Водночас, окремі воєнні злочини можуть здійснюватися і фізичними особами за своєю власною ініціативою, що виводить на перший план значущість концепцій індивідуальної та командної відповідальності. Підкреслюється необхідність розрізнення воєнних злочинів з іншими типами міжнародних злочинів, зокрема злочинами проти людяності та злочином агресії, що дозволить конкретизувати моделі індивідуальної кримінальної відповідальності за скоєння кожного з таких типів злочинів. Досліджено питання впливу діяльності міжнародних воєнних трибуналів, що були створені після Другої світової війни для кримінального переслідування та покарання ключових воєнних злочинців. Робиться висновок, що діяльність цих трибуналів суттєво вплинула на поняття державного суверенітету, обмеживши дискрецію держав у тому що можна визнавати злочинною поведінкою. Злочинність того чи іншого діяння стала визначатися не тільки бажанням держави криміналізувати це діяння, але й вимогами міжнародного права щодо криміналізації найбільш серйозних злочинів, що викликають занепокоєння всієї міжнародної спільноти. Саме діяльність цих трибуналів дала початок розвитку сучасного поняття міжнародного злочину. Хоча ідея про засудження певної поведінки під час ведення бойових дій як злочинної існувала і до того, вирішальне значення для формування підвалин сучасного міжнародного кримінального права мало саме засудження певних конкретних діянь органами міжнародної кримінальної юстиції. З розгляду окремих справ сформувалося цілісне вчення про міжнародні злочини, в тому числі, про воєнні злочини. Таким чином, вчення про воєнні злочини є продуктом діяльності міжнародних органів кримінальної юстиції.

2. The dissertation study is devoted to the theoretical and practical aspects of the implementation of norms regarding war crimes under the Rome Statute of the International Criminal Court. The work traces the formation of criminal law norms on responsibility for war crimes in international criminal law. The periodization of the formation of norms of international criminal law is outlined, which consists of five stages, the most recent of which began with the beginning of the work of the International Criminal Court, and is characterized by the increasingly widespread recognition by states of the need to implement the norms of international criminal law into their national legislation. The work emphasizes that international criminal law was formed under the influence of international humanitarian law, and currently both of these areas (international humanitarian and international criminal law) apply to all armed conflicts of an international and non-international nature. It is emphasized that the modern concept of war crimes is based on the conceptual apparatus of international humanitarian law. At the same time, it is emphasized that these two areas are not identical, and the concept of international crimes has its roots not only in international humanitarian law, but also in national legal systems, from where the main categories describing criminal behavior were borrowed. It is emphasized that the concept of international crimes, in particular war crimes, does not come directly from international humanitarian law, and that these areas developed in parallel. The work examines the peculiarities of individual criminal responsibility for war crimes under international law. It is proven that such crimes are multiobjective, as they are expressed in violations of the rules of hostilities established by international humanitarian law, which can be enshrined both in international law and in the national legislation of states. Such crimes constitute an encroachment on the international legal order, be part of the policy of the state or an armed group, and have a large-scale and systemic nature. At the same time, individual war crimes can be committed by individuals on their own initiative, which highlights the importance of the concepts of individual and team responsibility. The work emphasizes the need to distinguish between war crimes and other types of international crimes, in particular crimes against humanity and the crime of aggression,

which will allow specifying the models of individual criminal responsibility for committing each of these types of crimes. The work examines the impact of the activities of international military tribunals, which were created after the Second World War to prosecute and punish key war criminals. It is concluded that the activity of these tribunals significantly affected the concept of state sovereignty, limiting the discretion of states in what can be recognized as criminal behavior. The criminality of this or that act began to be determined not only by the state's desire to criminalize this act, but also by the requirements of international law regarding the criminalization of the most serious crimes that cause concern to the entire international community. It was the activity of these tribunals that gave rise to the development of the modern concept of international crime. Although the idea of condemning certain behavior during hostilities as criminal existed even before that, the condemnation of certain specific actions by the bodies of international criminal justice was of decisive importance for the formation of the foundations of modern international criminal law. From the consideration of individual cases, a coherent doctrine of international crimes, including war crimes, was formed. Thus, the doctrine of war crimes is a product of the activities of international criminal justice bodies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Пилипенко В. П. Воєнні злочини в сучасному міжнародному праві: питання теорії та практики : монографія. Одеса : Юрид. літ., 2021. 320 с.
2. Пилипенко В. П. Роль Палати попереднього провадження Міжнародного кримінального суду під час розслідування воєнних злочинів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки : зб. наук. пр. Херсон, 2017. Вип. 3, т. 2. С. 166–170. URL: <https://lj.journal.kspu.edu/index.php/lj/article/view/330/314>
3. Пилипенко В. П. Склад воєнного злочину за міжнародним кримінальним правом. Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Одеса, 2017. Вип. 79. С. 110–116. URL: <http://www.apdp.in.ua/v79/17.pdf>
4. Пилипенко В. П. Становлення і розвиток системи правової регламентації правил (законів і звичаїв) ведення збройних конфліктів у міжнародному договірному праві. Правові системи. 2017. No3/4. URL: http://legalsystems.net.ua/?page_id=247
5. Пилипенко В. П. Воєнні злочини в контексті Статуту Міжнародного кримінального трибуналу по колишній Югославії. Правові системи. 2018. No 3. 2018. С. 586–600. URL: http://legalsystems.net.ua/wp-content/uploads/2021/07/”ПРАВОВІ-СИСТЕМИ”_2018_3..pdf
6. Пилипенко В. П. Воєнні злочини як серйозні порушення Женевських конвенцій, 1949 р. в контексті міжнародного кримінального права. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2018. No 6. С. 81–93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2018_6_12
7. Пилипенко В. П. Роль органів міжнародної кримінальної юстиції у забезпеченні дотримання норм міжнародного гуманітарного права. Правові системи. 2018. Вип. 1–2. С. 454–462. URL: http://legalsystems.net.ua/?page_id=392
8. Пилипенко В. П. Воєнні злочини в Статутах Міжнародних кримінальних трибуналів та Римському статуті Міжнародного кримінального суду. Право.UA. 2020. No 2. С. 5–11. URL: http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/2020/10/5-_Pylypenko.pdf

- 9. Пилипенко В. П. Деякі питання імплементації Римського Статуту Міжнародного кримінального суду у законодавство держав-членів. Південноукраїнський правничий часопис. 2020. No 4. С. 147–153. <https://doi.org/10.32850/sulj.2020.4.25>
- 10. Пилипенко В. П. До питання про приєднання України до Римського статуту Міжнародного кримінального суду: теоретичні і практичні аспекти. Наше право. 2020. No2. С. 9–18. <https://doi.org/10.32782/NP.2020.2.2>
- 11. Пилипенко В. П. Проблеми імплементації положень Римського статуту Міжнародного кримінального суду щодо воєнних злочинів в законодавство держав-учасниць. Європейські перспективи. 2020. No 2. С. 16–26. <https://doi.org/10.32782/EP.2020.2.3>
- 12. Пилипенко В. П. Воєнні злочини в системі міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права. Право.UA. 2021. No 3. С. 157–165. <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2021.3.25>
- 13. Пилипенко В. П. Деякі питання співробітництва України та Міжнародного кримінального суду: правові аспекти. Право і суспільство. 2021. No 1. С. 273–279. <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2021.1.41>
- 14. Пилипенко В. П. До питання щодо реалізації міжнародно-правової відповідальності Російської Федерації за скоєння злочину агресії та інших міжнародних злочинів. Правові новели. No13. 2021. С. 131–139. <https://doi.org/10.32847/ln.2021.13.19>
- 15. Пилипенко В. П. Застосування норм міжнародного гуманітарного права до збройних конфліктів міжнародного та неміжнародного характеру в контексті воєнних злочинів. Підприємство, господарство і право. 2021. No 3. С. 317–324. <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.3.52>
- 16. Пилипенко В. П. Особливості механізму імплементації норм міжнародного гуманітарного права в національне законодавство. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. No 1. С. 329–332. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-1/82>
- 17. Пилипенко В. П., Слюсарчук Х. Т., Пилипишин П. Б., Бойченко С. В. Порушення прав людини воєнними злочинами: теорія і практика. Вісник Національної академії правових наук України. 2021. Т. 28, No 4. С. 270–278. [https://doi.org/10.37635/jnalsu.28\(4\).2021.270-278](https://doi.org/10.37635/jnalsu.28(4).2021.270-278)
- 18. Pylypenko V. F., Pylypyshyn P. B., Radanovych N. M. Features of legal regulation of human rights in armed conflicts. Вісник Національної академії правових наук. 2021. Т. 28, No 1. С. 43–52. [https://doi.org/10.37635/jnalsu.28\(4\).2021.270-278](https://doi.org/10.37635/jnalsu.28(4).2021.270-278)
- 19. Пилипенко В. П. До питання про міжнародно-правову кваліфікацію злочинних діянь Російської Федерації під час повномасштабної агресії в Україні. Право України. 2022. No 6. С. 69–87. <https://doi.org/10.33498/louu-2022-06-069>
- 20. Пилипенко В. П. До питання про юридичну природу та зміст міжнародно-протиправного діяння в сучасному міжнародному праві. Наше право. 2022. No 2. С. 190–194. <https://doi.org/10.32782/NP.2022.2.27>
- 21. Пилипенко В. П. Відповідальність за вчинення воєнних злочинів на виконання наказу. Jurnalul juridic national: teorie și practică National law journal : theory and practice. (Республіка Молдова). 2017. No 4 (Iulie). С. 186–189. URL: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2017/4/42.pdf>
- 22. Pilypenko V. P. War crimes in the system of International Humanitarian and International Criminal Law. Acta Moraviae. 2020. No 1. S. 80–90. URL: <http://eipe.ucoz.net/journal/Acta.pdf>
- 23. Pylypenko V., Bondarenko S., Kolisnichenko R., Runcheva N., Gorniak Kr., Drobotov S. Information and Analytical Support Threat Monitoring and Means of Overcoming Challenges to National Security. Trames Journal of the Humanities and Social Science. 2022. Vol. 26, ,iss. 4. P. 373–397. URL: <http://doi.org/10.3176/tr.2022.4.02>
- 24. Пилипенко В. П. Особливості імплементації Римського Статуту Міжнародного кримінального суду в законодавство держав-учасниць. Актуальні питання реформування правової системи України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 3–4 лип. 2020 р.). Дніпро, 2020. С. 116–121.
- 25. Пилипенко В. П. Проблемні питання застосування норм міжнародного гуманітарного права в контексті воєнних злочинів. Проблеми вдосконалення правового забезпечення прав та основних свобод

людини і громадянина : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 26–27 черв. 2020 р.). Запоріжжя, 2020. С. 31–36.

- 26.Пилипенко В. П. До категорії «воєнних злочинів» в системі міжнародного кримінального права. Актуальні проблеми вдосконалення законодавства та правозастосування : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 22–23 жовт. 2021 р.). Запоріжжя : Запорізька міська громадська організація «Істина», 2021. С. 28–34.
- 27.Пилипенко В. П. Геноцид чи націоцид? До питання кваліфікації злочинних діянь росії на території суверенної України. Наука, освіта, технології та суспільство: нові дослідження та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 2 лип. 2022 р). Полтава, 2022. С. 31– 33.
- 28.Пилипенко В. П. Засудження та покарання російських агресорів за злочини в Україні: проблеми міжнародно-правової юрисдикції. Захист суверенітету, територіальної цілісності і національної безпеки як спільна справа держави та Українського народу : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 24 берез. 2023 р.) / Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2022. Ч. 2. С. 64–66.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U001842, 0123U1017585

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бехруз Хашматулла Набієвич
2. Hashmatullah N. Behruz

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гутник Віталій Володимирович

2. Vitalii V. Gutnyk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимченко Леонід Дмитрович

2. LEONID D. TYMCHENKO

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стрельцова Євдокія Джонівна

2. YEVDOKIYA D. STRELTSOVA

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Громовенко Костянтин Вікторович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Громовенко Костянтин Вікторович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Манько Денис Григорович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна